

Acest proiect este finanțat de
Uniunea Europeană

Primăria municipiului
Edineț

Primăria municipiului
Alba Iulia

PLANUL URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI EDINEȚ

STUDIU DE FUNDAMENTARE VOLUMUL 8:

PATRIMONIUL NATURAL și PROTECȚIA MEDIULUI

EDINEȚ 2021

Elaborat în cadrul proiectului „Edineț - oraș cu perspectivă de viitor”, finanțat de Comisia Europeană prin programul Autorități Locale: Parteneriate pentru orașe durabile 2020 , implementat de Primăria municipiului Edineț în parteneriat cu primăria municipiului Alba Iulia, România și Smart City Council, SUA.

Autori: Vladislav Cantea

Elaborat de Consorțiumul SC Avenza Consulting SRL, România și SRL EUROPOLIS - Internațional, Moldova

AVENSA

Această publicație a fost realizată cu sprijinul financiar al Uniunii Europene. Conținutul său este responsabilitatea exclusivă a autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene

CUPRINS:

1	SUMAR EXECUTIV	4
2	ASPECTE DE MEDIU.....	5
2.1	FOLOSIREA TERENULUI	5
2.2	SPAȚIILE VERZI.....	6
2.3	RESURSELE ACVATICE, HIDROGRAFIA ȘI ZONELE DE PROTECȚIE A APELOR.....	8
2.4	ARII PROTEJATE DE STAT	10
2.5	SOLURI ȘI TERENURILE SUPUSE ALUNECĂRILOR	10
3	GESTIONAREA DEȘEURILOR, SALUBRIZAREA	12
3.1	ORGANIZAREA INSTITUȚIONALĂ	12
3.2	ORGANIZAREA COLECTĂRII DEȘEURILOR MUNICIPALE.....	12
3.3	DEPOZITAREA DEȘEURILOR.....	14
3.4	CONTEXTUL PLANIFICĂRII REGIONALE ÎN GESTIONAREA DEȘEURILOR	16
4	POLUAREA MEDIULUI	19
4.1	POLUAREA AERULUI.....	19
4.2	POLUAREA APEI ȘI SOLULUI	20
5	CONCLUZII: PROBLEME ȘI DISFUNCȚIONALITĂȚI.....	21
6	RECOMANDĂRI.....	22
6.1	PROPUNERI DE ELIMINARE / DIMINUARE A DISFUNCȚIILOR.....	22
6.2	PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE	23

1 SUMAR EXECUTIV

În comparație cu alte localități din țară, folosirea terenului în limitele administrative ale mun. Edineț este echilibrată, cu suprafețe importante acoperite cu vegetației spontană ierboasă și lemnoasă (cca 24%). În centrul orașul Edineț există un parc mare de cca 30 ha, cu arbori maturi și lacuri. Parte importantă din fâșiile și zonele de protecție ale râurilor și bazinelor acvatice sunt acoperite cu vegetație spontană. Terenurile supuse alunecărilor de teren nu se află în zone construite.

Chiar dacă serviciu organizat de salubritate este disponibil, acesta nu acoperă toată populația din limitele administrative ale municipiului. Populația din satele Alexăndreni și Gordinești Noi nu este acoperită de serviciul dat. Gradul total de conectare a populației la serviciu organizat de colectare și evacuare a deșeurilor solide este puțin sub 50%.

Punctele de colectare a deșeurilor au un aspect și design învechit, cu tomberoane vechi și afectate de incendii. Echipamentul folosit pentru colectarea și transportarea deșeurilor este învechit și inefficient.

Depozitele de deșeuri nu sunt autorizate și neconforme normativelor de mediu, factor ce determină o poluare mare a solului, resurselor acvatice de suprafață și subterană. Depozitele de deșeuri au nivel înalt de emisii de noxe și prezintă riscuri de incendii.

Având în vedere că majoritatea problemelor de mediu în mun. Edineț țin de poluarea mediului din cauza sistemului precar și inefficient de gestionare a deșeurilor, ameliorarea stării mediului va fi posibilă prin implementarea de acțiuni de eliminare a disfuncțiilor în acest sector.

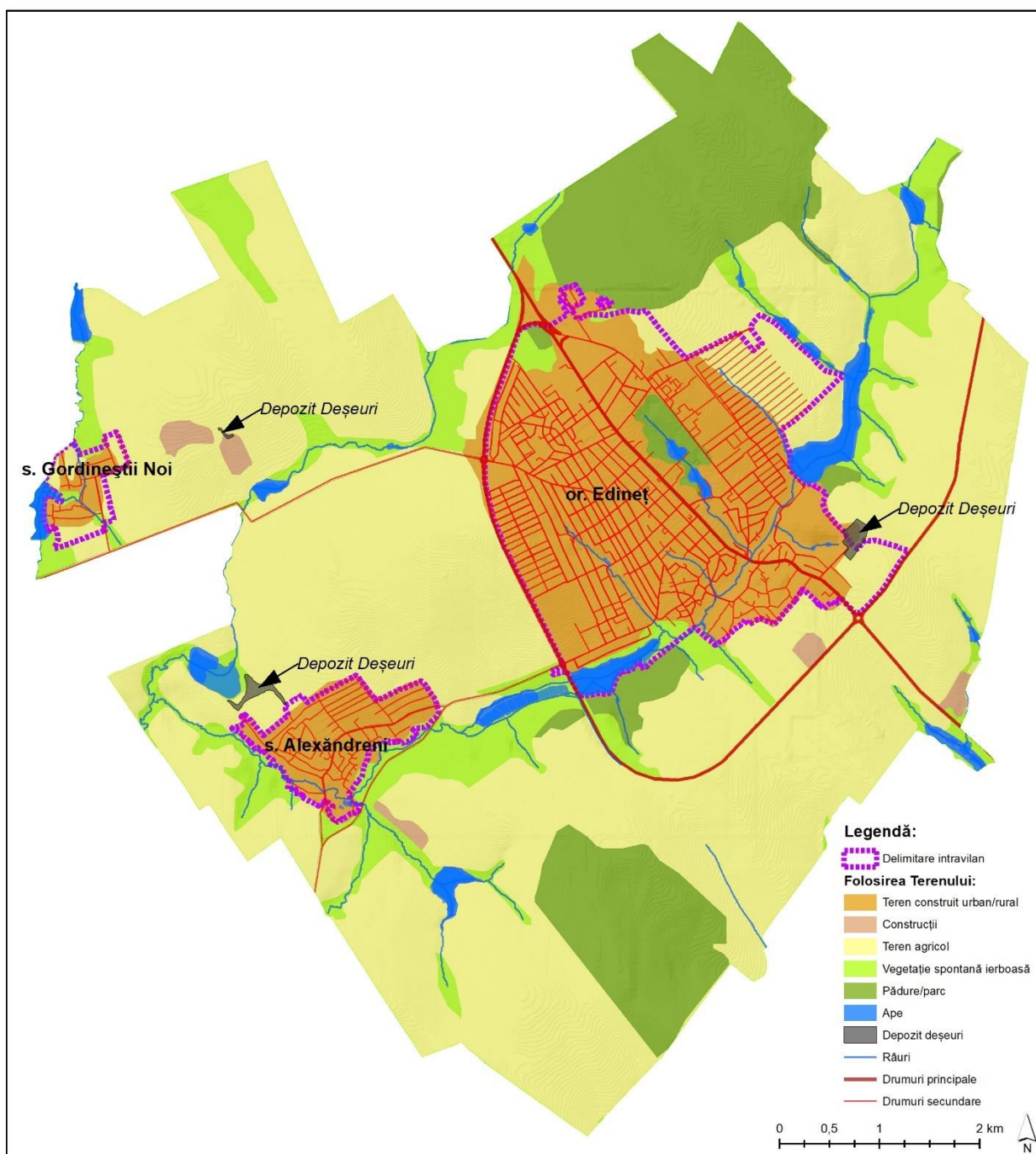
Intervențiile pentru contracararea disfuncțiilor de mediu se regăsesc în proiectele prioritare care țin de: gestionarea integrată a deșeurilor municipale solide la nivel de regiune; înlocuirea punctelor de colectare a deșeurilor; lichidarea gunoștilor neautorizate; amenajarea și revitalizarea zonei de agrement Parcul V. Alecsandri; crearea coridoarelor pentru biodiversitate prin înverzirea terenurilor din cadrul zonelor și fâșiilor de protecție a apei râurilor și bazinelor acvatice.

2 ASPECTE DE MEDIU

2.1 Folosirea terenului

Suprafața totală a terenurilor cuprinse în limitele hotarului administrativ al municipiului Edineț alcătuiește 6,333 ha (Fig. 1). Terenul intravilan are o suprafață totală de 1,221 ha (or. Edineț - 1,028 ha, s. Alexandreni - 135 ha, s. Gordineștii Noi - 58 ha) iar cel extravilan - 5,112 ha.

Figura 1: Harta generală a folosirii terenului, mun. Edineț

Tabelul 1: Suprafața terenurilor după tipul folosirii, mun. Edineț (2021)

#	Tipul folosirii terenului	Aria (ha)	Aria (%)
1	Teren construit urban/rural	1,050	17%
2	Construcții (în extravilan)	44	1%
3	Terenuri agricole	3,635	57%
4	Vegetație spontană ierboasă	665	11%
5	Păduri/parcuri	814	13%
6	Ape	125	2%
	Total:	6,333	100%

Sursa: Calculele autorului în baza datelor cadastrale, 2021

După cum se poate observa în Fig. 1 și Tab. 2, majoritatea terenurilor sunt terenuri agricole (57%), urmate de terenurile construite urbane/rurale (17%). Terenurile acoperite cu vegetație spontană ierboasă alcătuiește 665 ha sau 11% din suprafața totală, iar terenurile cu păduri și parcuri alcătuiesc 814 ha sau 13% din suprafața totală. Oglinda apei cuprinde cca 125 ha (2% din suprafața totală). Cursurile râurilor și pâraielor în cadrul teritoriului administrativ al mun. Edineț se întind pe o lungime de cca. 50 km.

2.2 Spațiile verzi

Conform informației expuse mai sus (Fig. 1, Tab. 1), terenurile cu vegetație spontană ierboasă și păduri/parcuri ocupă cca. 1,480 ha, alcătuind circa 24% din suprafața totală a terenurilor (intravilan și extravilan) municipiului Edineț. Terenurile împădurite din extravilan dispun de amenajare silvică, fiind gestionate de Moldsilva.

În intravilanul orașului Edineț, spațiile verzi ocupă cca 110 ha sau 11% din suprafața terenurilor din intravilanul orașului (Fig. 2). Cca 49 ha din spațiile verzi sunt distribuite în lunca râului Bogda (partea de sud-est a orașului). Alte cca 31 ha din spațiile verzi sunt localizate în partea de nord-vest al orașului, iar parcul (Gradina Publică V. Alecsandri) din centrul orașului Edineț ocupă cca 30 ha, dintre care 4 ha reprezintă oglinda apei (Fig. 2, Fig. 3).

Strategia de dezvoltare socioeconomică locală are una din priorități implementarea unui proiect de amenajare și revitalizare a zonei de agrement a Parcului V. Alecsandri. Acest proiect este inclus în portofoliul de proiecte al Programului național „Orașe - poli de creștere”, având o valoare de 18 mil lei.

Spații verzi importante în intravilanul s. Alexăndreni nu sunt, acestea se află doar în extravilan, în lunca râului Bogda, chiar pe hotarul de sud și vest al localității (vezi Fig. 1).

În limitele intravilanului s. Gordineștii Noi sunt doar fâșii înguste de spații verzi în lunca pâraielor ce străbate satul (vezi Fig. 1). Spații verzi importante sunt în extravilan chiar pe hotarul de vest al satului, unde este și un lac mai mare. Spații verzi mai sunt și pe hotarul de nord. Toate aceste spații verzi reprezintă lunca afluenților râului Bogda.

Figura 2: Harta cu spațiile verzi în intravilanul or. Edineț

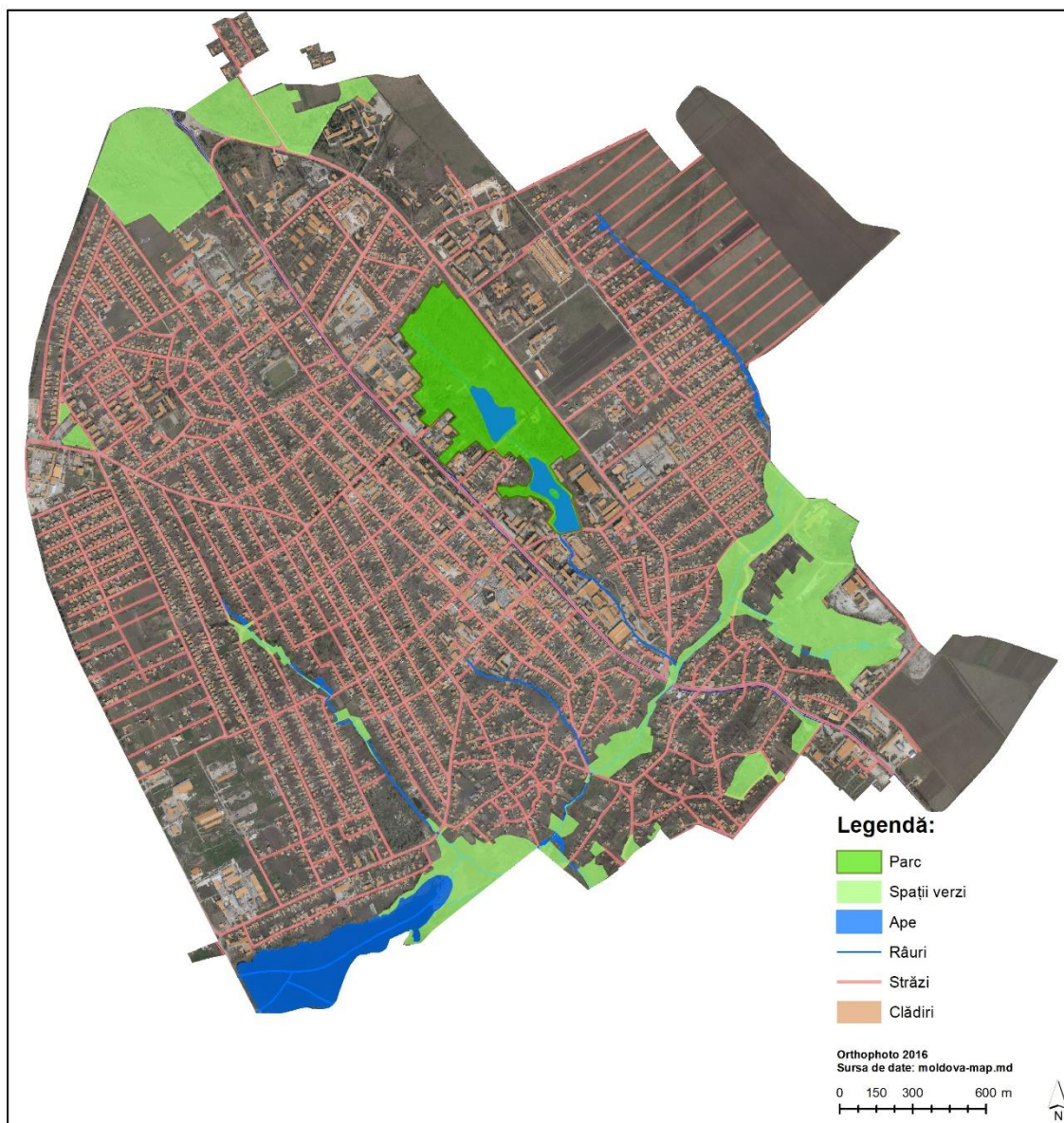

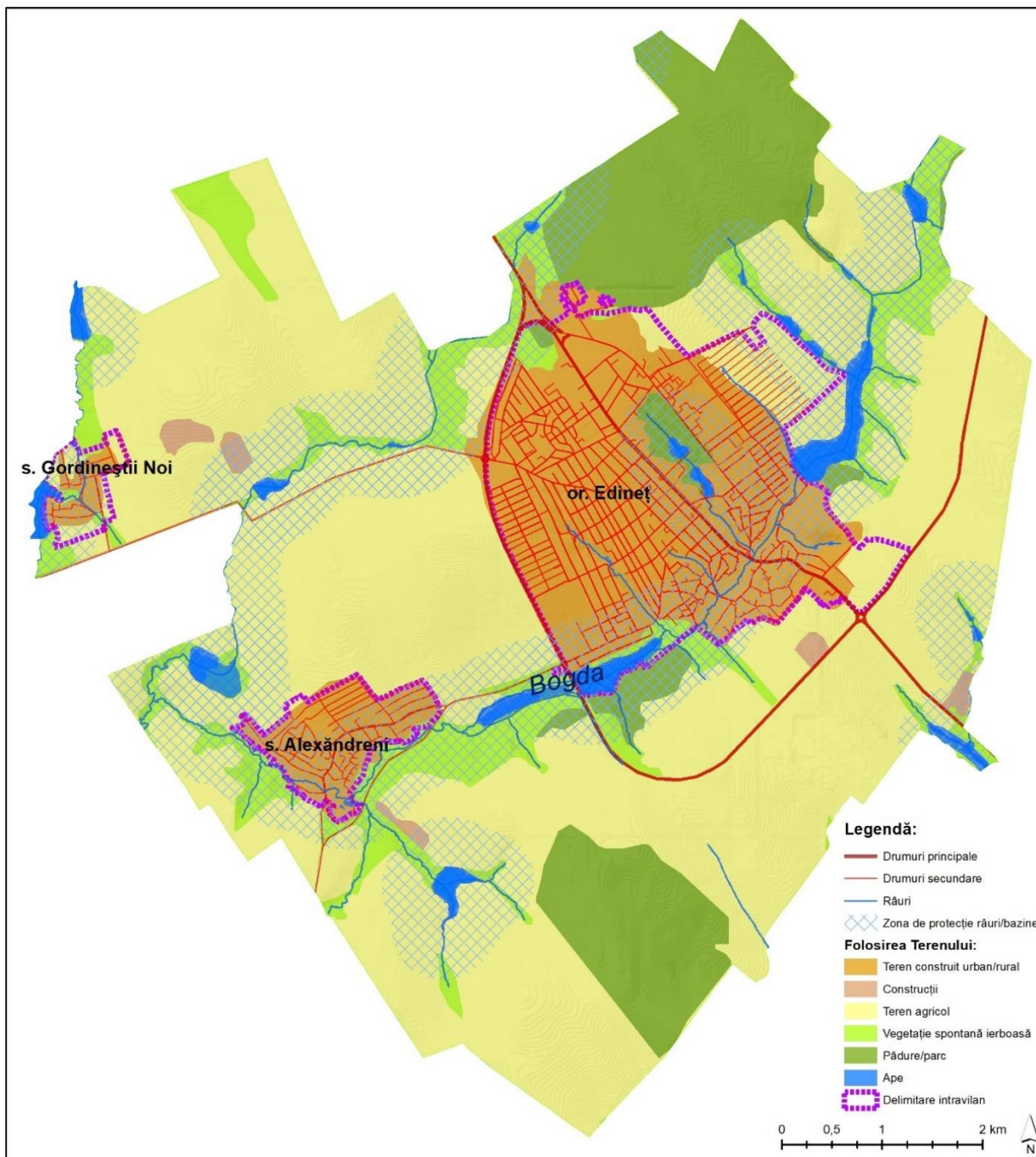
Figura 3: Harta parcului central (Gradina Publica V. Alecsandri) din or. Edineț

2.3 Resursele acvatice, hidrografia și zonele de protecție a apelor

Resursele de apă de suprafață (oginda apei) alcătuiește cca 125 ha sau 2% din suprafața totală a terenurilor din limitele administrative ale mun. Edineț (Fig. 4). Majoritatea lacurilor sunt distribuite în lunca râului Bogda care curge din est spre vest, către r. Prut. Cursurile râurilor și pâraielor în cadrul mun. Edineț se întind pe o lungime de cca. 50 km, făcând parte din bazinul Râului Prut, sub-bazinul Racovăț.

Figura 4: Harta rețelei hidrografice și zonelor de protecție a apelor, mun. Edineț

Conform Legii Nr. 440 din 27.04.1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, pentru bazinele acvatice, râuri și pâraie se stabilesc zone și fâșii de protecție. Activitatea economică și folosirea terenului în zonele și fâșiile de protecție a apelor este limitată, unde limitarea este mult mai strictă în cadrul fâșiilor de protecție a apelor.

Astfel, conform reglementărilor Legii Nr. 440 din 27.04.1995, pentru bazinele de apă și râuri (cu lungime de min. 10 km) lățimea zonei de protecție de la malul acestora este de minim 500 m, iar pentru pâraie (cursuri de apă sub 10 km) - 15 m. Lățimea zonelor de protecție a apelor râurilor Nistru, Prut și Dunăre

constituie min. 1000 m. În dependență de lungimea râurilor, se stabilește fâșii riverane de protecție a apelor în felul următor: pentru râulețe și râuri mici (cu lungime între 10 și 100 km) - min. 20 m, pentru râuri mijlocii (cu lungime între 100 și 200 km) - min. 50 m, pentru râuri mari (cu lungime de peste 200 km) - min. 100 m. Pentru bazinele de apă situate în albiile râurilor, precum și pentru izvoarele acestor râuri, lățimea fâșiilor riverane se stabilește în dependență de lungimea râului și caracterul pantelor aferente. Pentru pâraie (cursuri de apă sub 10 km) nu se impun fâșii riverane de protecție.

Ținând cont de condițiile de mai sus (reglementările Legii Nr. 440 din 27.04.1995), bazinele acvatice, râulețul Bogda și un afluent al acestuia fără nume (afluent ce își începe cursul din pădurea de la hotarul nord-est al municipiului și se varsă în r. Bogda la hotarul de vest al municipiului) necesită zone de protecție a apelor de 500 m lățime de la malul acestora. Restul cursurilor de apă din cadrul municipiului au o lungime sub 10 km, ceea ce impune zone de protecție a apelor de 15 m. Pe lângă zonele de protecție a apelor, râulețul Bogda și afluentul fără nume de peste 10 km al acestuia, precum și bazinele acvatice de pe cursul acestora, se stabilesc fâșii riverane de protecție a apelor de 20 m lățime. Fig. 4 prezintă harta cu zonele de protecție a apelor aferente bazinelor și râurilor din mun. Edineț.

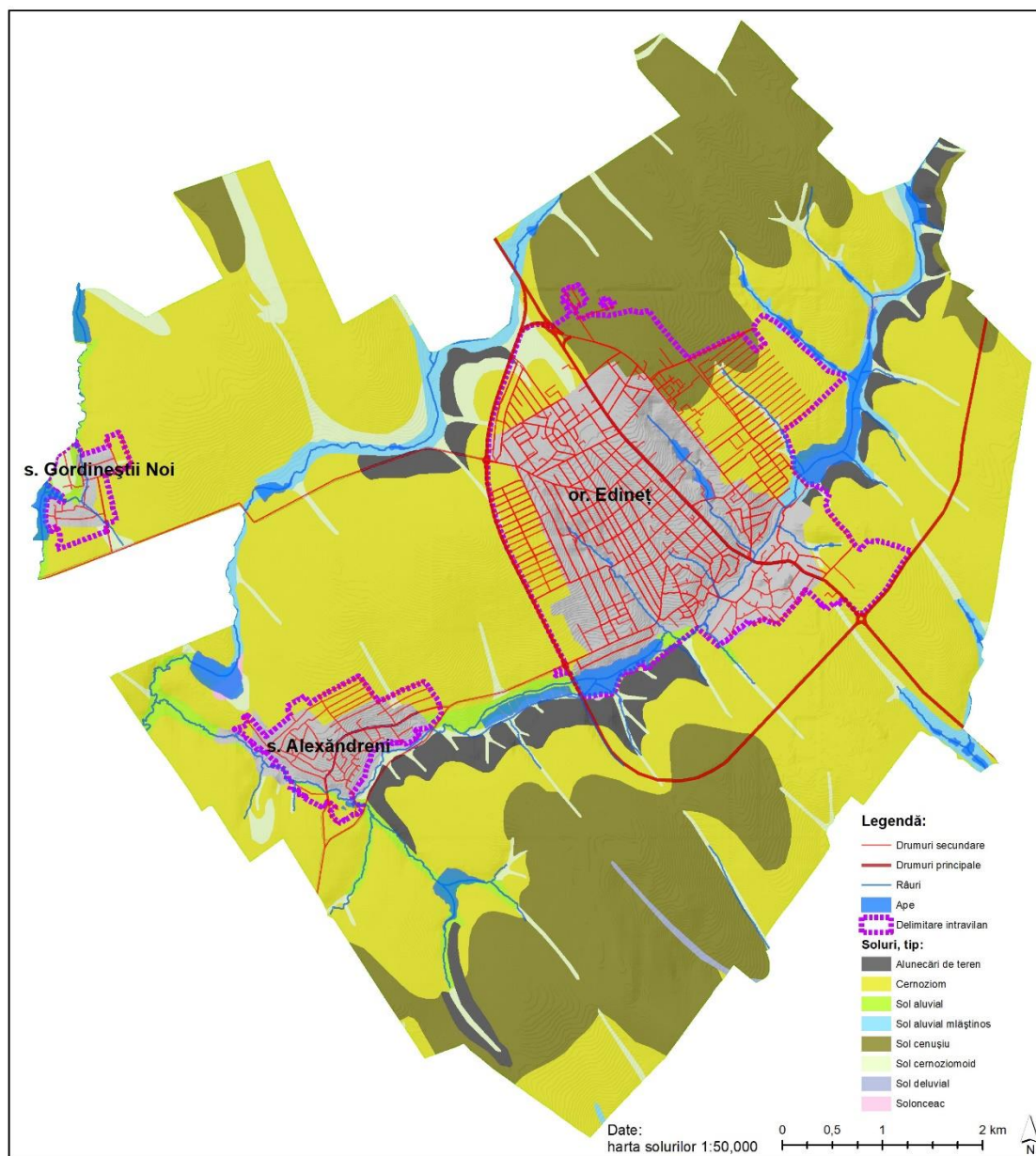
2.4 Arii protejate de stat

Conform bazei de date privind ariile protejate de stat, pe teritoriul administrativ al mun. Edineț nu sunt arii protejate. Cel mai aproape de mun. Edineț sunt ariile protejate din APL-urile vecine, com. Bleșteni și s. Gordinești, localizate la vest de municipiu.

2.5 Soluri și terenurile supuse alunecărilor

Distribuirea solurilor și terenurile supuse alunecărilor de teren sunt prezentate în harta din Fig. 5. Solurile cernoziomice și cenușii sunt cele mai răspândite în mun. Edineț, cuprinzând, respectiv, terenurile agricole și terenurile acoperite cu păduri. Cum este de așteptat, solurile aluviale și deluviale sunt distribuite în lunca râurilor și pâraielor. Terenurile supuse alunecărilor de teren acoperă cca 250 ha sau 4% din suprafața totală a terenurilor mun. Edineț, majoritatea fiind distribuite în lunca râului Bogda. Terenuri supuse alunecărilor localizate în intravilan nu au fost identificate la moment.

Figura 5: Harta solurilor, mun. Edineț

3 GESTIONAREA DEȘEURILOR, SALUBRIZAREA

3.1 Organizarea instituțională

Gestionarea deșeurilor în limitele administrative ale mun. Edineț este funcția directă a administrației publice locale, funcție realizată prin intermediul întreprinderii municipale Î.M. DPGL-C Edineț. Întreprinderea dată, cu sediul pe str. Gh. Asachi 15, are cca 70 angajați și prestează servicii de salubritate (colectarea și evacuarea deșeurilor, întreținerea depozitelor de deșeuri, curățirea străzilor, amenajarea teritoriului, îngrijirea spațiilor verzi) populației și persoanelor juridice (instituții și companii) din limitele administrative ale mun. Edineț. Aceasta mai realizează și servicii de construcții/reparații de drumuri și alte obiective ingineresti de amenajare a teritoriului în calitate de lucrări suplimentare cu participarea la licitații, atunci când este cazul.

Serviciul se prestează persoanelor fizice și juridice în bază de contract prestări servicii. Tariful pentru populație este de 15 lei per persoană per lună. Tariful pentru persoanele juridice este de 200 lei per m³ deșeuri ridicate. Factura pentru plata serviciului este trimisă la adresa clienților care o plătesc apoi la bancă sau oficiul poștal. Serviciile de amenajare a teritoriului, curățirea străzilor, îngrijirea spațiilor verzi sunt realizate din fondurile suplimentare transferate de APL Edineț.

3.2 Organizarea colectării deșeurilor municipale

Serviciul organizat de colectare și evacuare a deșeurilor se prestează doar în orașul Edineț, serviciul nu este prestat în localitățile Alexandreni și Gordinești Noi din mun. Edineț. Conform datelor statistice anului 2020, cca 7,000 persoane (sau 3,600 gospodării) sunt conectate la servicii organizate de colectare și evacuare a deșeurilor, ceea ce reprezintă cca 45% din populația prezentă a municipiului.

În procesul de colectarea și evacuare a deșeurilor municipale sunt antrenați 6 șoferi și 10 hamali. Restul cca 50 de angajați sunt implicați în activitățile de amenajare a teritoriului, curățirea străzilor, îngrijirea spațiilor verzi, etc.

În zonele cu clădiri multietajate colectarea deșeurilor solide are loc de la puncte de colectare cu tomberoane metalice de 0.7 m³, de unde deșeurile sunt ridicate zilnic sau de câteva ori pe săptămână. Sunt circa 60 de astfel de puncte de colectare în mun. Edineț. Exemple de puncte de colectare deșeuri sunt prezentate în Fig. 6. Distribuția punctelor de colectare deșeuri sunt prezentate în harta din Fig. 7.

Figura 6: Exemple de puncte de colectare a deșeurilor, mun. Edineț

Figura 7: Harta distribuției punctelor de colectare a deșeurilor în limitele or. Edineț

În zonele cu case individuale colectarea deșeurilor se realizează de pe străzi, de două ori pe săptămână, unde locatarii plasează, în ziua colectării, deșeurile în saci de gunoi. Instituțiile publice și companiile folosesc tomberoane metalice de 0.7 m³.

Colectarea deșeurilor de la punctele de colectare cu tomberoane metalice de 0.7 m³ se realizează cu 2 autogunoiere GAZ, care au o capacitate de cca 7 m³ fiecare. Colectarea deșeurilor de pe străzile cu case individuale se realizează cu 2 tractoare cu remorcă (cu o capacitate de 5-7 m³). Atât autogunoierile cât și tractoarele sunt foarte vechi, având peste 15 ani. La fel, tomberoanele metalice de 0.7 m³ sunt destul de

vechi și în stare precară, multe dintre ele fiind afectate de incendii. Majoritatea punctelor de colectare au un aspect și design învechit.

Conform datelor statistice din anul 2020, anual se colectează cca 33,000 m³ deșeuri municipale, dintre care 16,000 m³ de la populație (49% din total), 11,000 m³ de la instituții și agenți economici (33% din total), 6,000 m³ de la curățirea străzilor (18% din total).

3.3 Depozitarea deșeurilor

În limitele administrative ale mun. Edineț există 3 depozite de deșeuri neautorizate și neconforme normativelor de mediu, câte un depozit pentru fiecare localitate din cadrul municipiului. Acestea reprezintă doar niște terenuri pe care se aruncă deșeurile. În cazul municipiului Edineț, fiecare depozit de deșeuri deservește localitatea aflată în preajma lui. Imagini de la cele trei depozite de deșeuri sunt reprezentate în Fig. 8 iar localizarea depozitelor se prezintă pe harta din Fig. 9. Suprafața terenurilor folosite pentru depozitarea deșeurilor este de cca 6 ha în or. Edineț, - 5 ha în s. Alexăntreni, - 0.4 ha în s. Gordineștii Noi.

Figura 8: Depozitele de deșeuri, mun. Edineț

Depozit deșeuri, or. Edineț

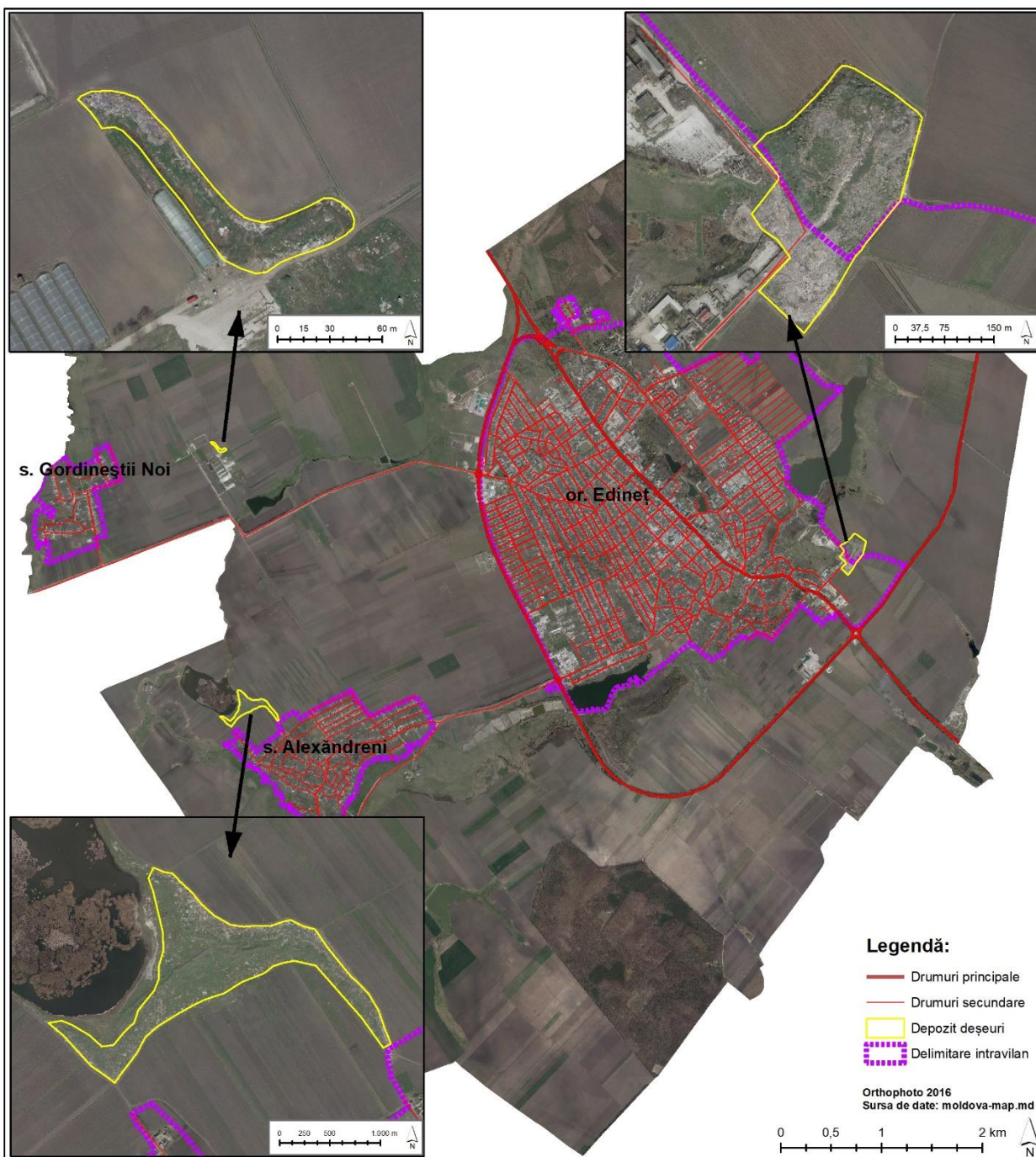
Depozit deșeuri, Alexăndreni

Depozit deșeuri, Gordineștii Noi

Deșeurile colectate din or. Edineț de către prestatorul de servicii de salubritate (Î.M. DPGL-C Edineț) sunt transportate la depozitul de deșeuri din partea de sud-est al orașului. Din cauza că serviciul public de salubritate nu acoperă localitățile Alexandreni și Gordineștii Noi din componența municipiului, populația transportă pe cont propriu deșeurile la gropile de gunoi din apropiere.

Figura 9: Harta localizării depozitelor de deșeuri în mun. Edineț

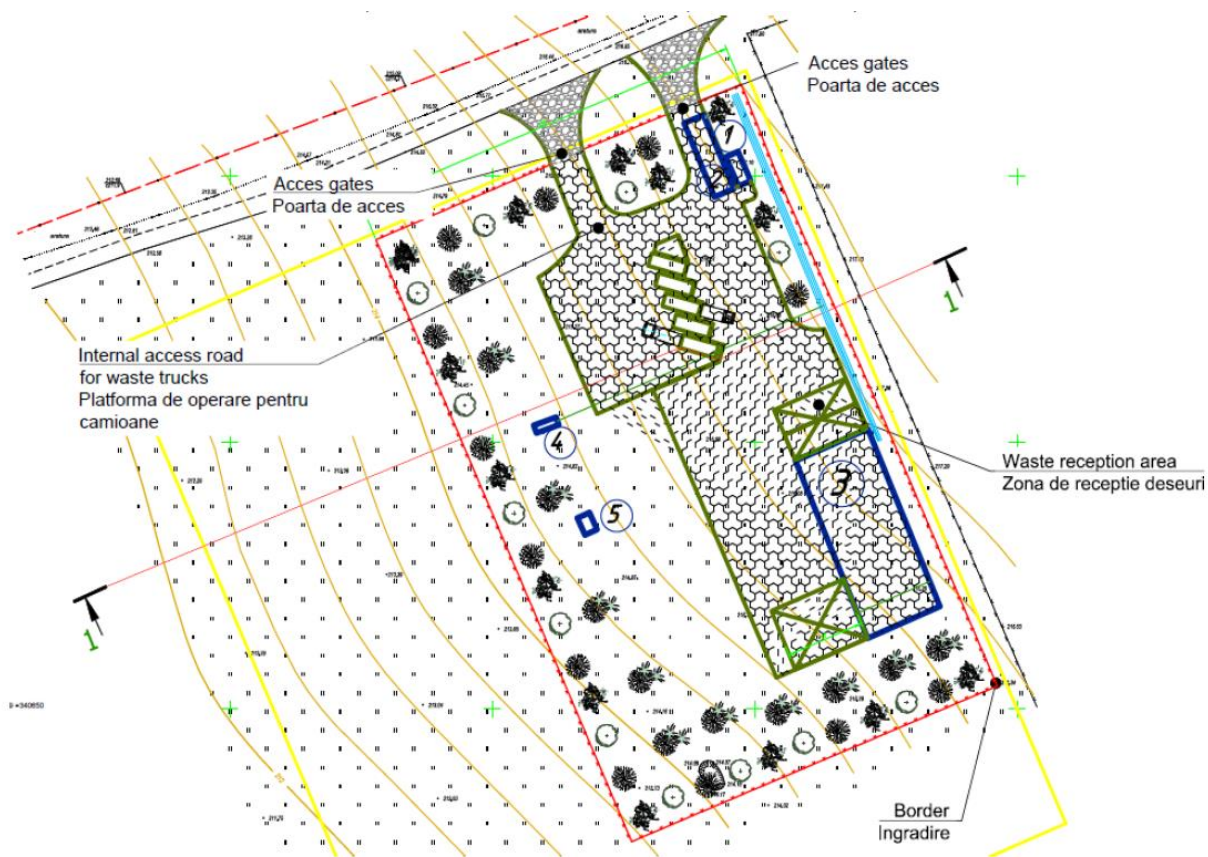
Depozitele de deșeuri sunt deservite regulat prin împingerea în movilă a deșeurilor cu buldozerul. Parțial, acestea mai sunt acoperite și cu pământ.

3.4 Contextul planificării regionale în gestionarea deșeurilor

În contextul planificării regionale a gestionării deșeurilor (Strategia de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027, HG Nr. 248 din 10.04.2013), mun. Edineț este parte a zonei de management al deșeurilor 8 (ZMD-8), unde se regăsesc toate localitățile din limitele raioanelor Edineț, Dondușeni, Briceni și Ocnița. Conform *Studiului de fezabilitate pentru Sistemul de management integrat al deșeurilor în Zona de management al deșeurilor 8, Regiunea de Dezvoltare Nord* (GIZ, 2017), infrastructura regională de gestionare va fi reprezentată de un Depozit de deșeuri regional și Stație de compostare a deșeurilor verzi/organice, localizate lângă orașul Dondușeni, o Stație de transfer a deșeurilor amplasată lângă orașul Briceni, o Stație de transfer și o Stație de sortare a reciclabililor amplasate în mun. Edineț.

Conceptul de design al Stației de transfer și Stației de sortare a reciclabililor se prezintă în Fig. 10, iar terenul delimitat din mun. Edineț unde aceste obiective urmează a fi construite se prezintă pe harta din Fig. 11.

Figura 10: Conceptul de design al Stației de transfer și Stației de sortare a reciclabililor, mun. Edineț

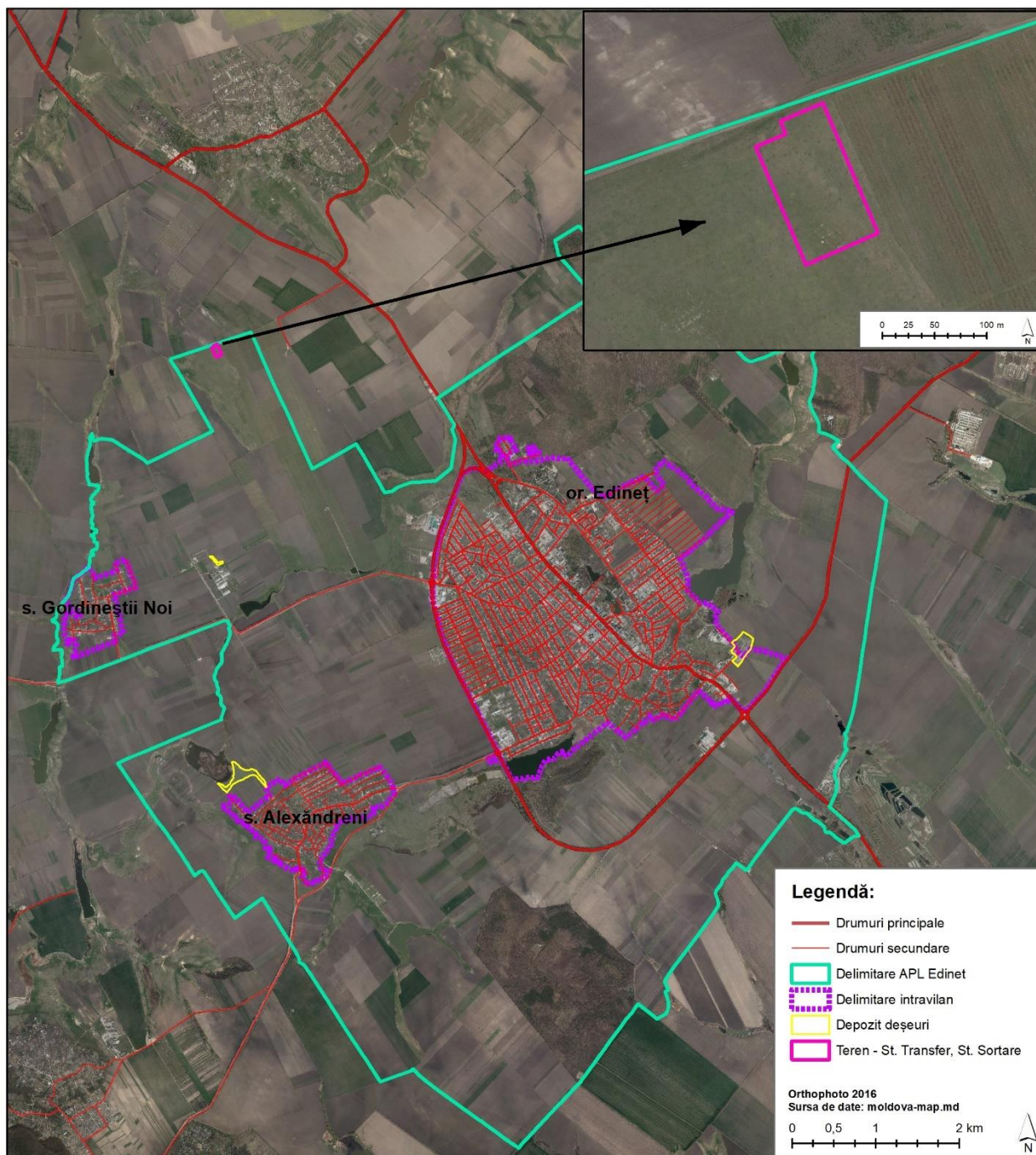

Sursa: MSPL/GIZ

În Fig. 10, blocul 1 reprezintă locul de acces pe teritoriul obiectivului, iar în partea dreaptă (vest) după intrare pe teritoriu se află 5 containere de cca 40 m³ folosite pentru transferul deșeurilor nereciclabile din

autogunoiere în acestea, care să poată fi ulterior transportate către Depozitul de deșeuri regional din Dondușeni. În interiorul terenului (sud-est) se află Stația de sortare a reciclabililor (bloc 3). Conform studiului de fezabilitate menționat mai sus, costul investiției pentru obiectivele (construcții și echipamente) de pe acest teren este estimat la cca 1.6 milioane euro.

Figura 11: Localizarea terenului pentru Stația de transfer și sortare a reciclabililor în mun. Edineț

Terenul (nr. cadastral: 4135108534, suprafața: 0.98 ha) planificat pentru localizare infrastructurii regionale de management al deșeurilor solide, alcătuită din Stația de transfer și Stația de sortare a

reciclabililor, este proprietate a mun. Edineț. Modul de folosință a terenului este agricol, acoperit la moment cu vegetație ierboasă spontană. Imagini (din data de 25.08.2021) de pe terenul în cauză se prezintă în Fig. 12.

Figura 12: Terenul planificat pentru Stația de transfer și Stația de sortare reciclabile, mun. Edineț

Pe data de 17.09.2021, la primăria mun. Edineț a avut loc o ședință dintre reprezentanții Ministerului Mediului și reprezentanții autorităților publice locale din mun. Edineț, or. Dondușeni, or. Briceni și or. Ocnița, unde Ministrul Mediului, dna Iuliana Cantaragiu, a anunțat disponibilitatea resurselor financiare (de la BERD și BEI) pentru începerea imediată a procesului de construcție a infrastructurii regionale pentru gestionarea deșeurilor în ZMD-8. Reprezentanții autorităților publice locale în cauză au susținut unanim disponibilitatea de a începe acest proces.

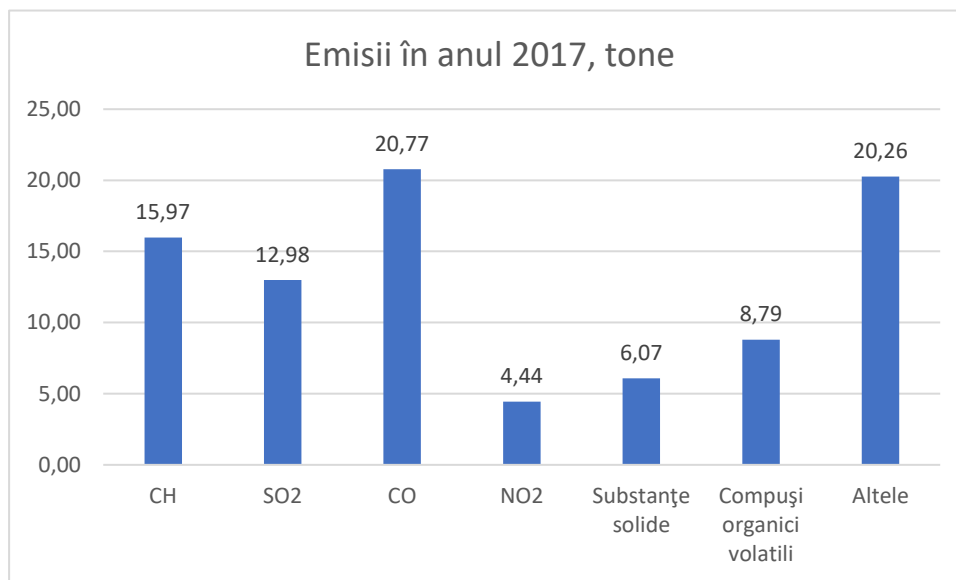
4 POLUAREA MEDIULUI

4.1 Poluarea aerului

Poluarea aerului în limitele mun. Edineț este cauzată de emisiile de noxe de la sursele staționare (agenți economici și instituții) și emisiile de la sursele mobile (unitățile de transport).

Conform datelor de la Inspectoratul Ecologic de Stat pentru anul 2017, cantitatea totală de emisii de noxe de la agenții economici și instituțiile de pe teritoriul mun. Edineț constituie cca 89.3 tone, nivelul cărora a scăzut de aproape 2 ori în comparație cu anul 2016 (vezi Anexa 1). Fig. 13 prezintă cantitatea acestor emisii pe categorii de noxe.

Figura 13: Emisii de noxe de la sursele staționare din mun. Edineț, anul 2017 (tone)

Analizând datele din Anexa 1, se poate observa că în anul 2017 principalul poluator a fost întreprinderea SRL „Edineț- Gaz”, cu 20% din emisiile totale. În anul 2016, principalul poluator era întreprinderea SRL „TB Fruit”, cu 51% din emisiile totale; în anul 2017, emisiile de la întreprinderea SRL „TB Fruit” a scăzut de 10 ori, de la 80.4 tone la 8.6 tone. Din totalul de 37 întreprinderi și instituții, localizate în mun. Edineț, care emit noxe în aerul atmosferic, 15 (9 fiind stațiile PECO) emit peste 85% din emisiile totale (vezi Anexa 1).

Cantitatea de emisii de la sursele mobile nu este contabilizată. Date privind aceste emisii nu există pentru mun. Edineț.

Este important de menționat că emisiile de metan de la cele trei gunoiști din mun. Edineț reprezintă un factor important de poluare a aerului, chiar dacă date concrete în acest sens nu există. Incendiile care au loc la aceste gunoiști, inclusiv deșeurile care sunt puse pe foc de către populație, reprezintă o altă sursă de poluare a aerului.

4.2 Poluarea apei și solului

Din lipsa unui program de monitoring, date privind poluarea resurselor acvatice de suprafață și subterană, și a solurilor nu există pentru mun. Edineț. Cu toate acestea, se poate afirma că sursa principală de poluare a solurilor și a apelor de suprafață și subterană o reprezintă deșeurile care nu sunt gestionate conform cerințelor de mediu. Poluarea are loc de la cele trei depozitelor de deșeuri din mun. Edineț, precum și de la deșeurile aruncate neautorizat de către populație, mai ales de populația care nu este conectată la servicii organizate de colectare și evacuare a deșeurilor.

Principala sursă de poluare a apelor subterane o reprezintă haznalele/latrinele din gospodăriile care nu sunt conectate la rețeaua centralizată de canalizare. Doar 52% din gospodării sunt conectate la rețeaua centralizată de canalizare; blocurile multietajate sunt toate conectate pe când casele individuale sunt conectate în proporție de 12%. Stația de epurare a apelor uzate funcționează doar parțial (treapta mecanică). Există finanțare (în derulare) pentru construcția unei noi stații de epurare a apelor uzate cu finanțare GIZ.

Apa potabilă livrată consumatorilor prin rețeaua de apeduct nu corespunde cerințelor normative (parametrii culoare și turbiditate).

5 CONCLUZII: PROBLEME ȘI DISFUNCȚIONALITĂȚI

Din punct de vedere al protecției mediului, mun. Edineț are un șir de avantaje: suprafața spațiilor verzi este de circa 24%, dintre care 11% reprezintă terenuri împădurite; existența unui parc mare (cca 30 ha) în interiorul or. Edineț; parte importantă din fâșiile și zonele de protecție a râurilor și bazinelor acvatice sunt acoperite cu vegetație; terenurile supuse alunecărilor de teren nu se află în zone construite; o bună parte din populația or. Edineț este conectată la serviciul organizat de salubritate. Cu toate acestea, există loc de îmbunătățire a condițiilor de mediu în întreg municipiul Edineț.

Problemele și disfuncționalitățile cu privire la protecția mediului în mun. Edineț sunt prezentate în Tab. 2.

Tabel 2: Centralizator disfuncționalități

#	Descrierea disfuncționalităților/problemelor	Amplasarea
1	Spații verzi lipsă în limitele localității.	s. Gordineștii Noi, s. Alexăndreni
2	Parcul central (Gradina Publică V. Alecsandri) fără concept și proiect integral de amenajare.	or. Edineț
3	Nu sunt delimitate zonele și fâșiile de protecție a apei râurilor și bazinelor acvatice.	mun. Edineț
4	Nivel scăzut (sub 50%) de conectare a populației la serviciul organizat de salubritate.	mun. Edineț
5	Populația nu are acces la serviciul organizat de salubritate.	s. Gordineștii Noi, s. Alexăndreni
6	Punctele de colectare a deșeurilor au un aspect și design învechit.	or. Edineț
7	Tomberoanele utilizate la punctele de colectare a deșeurilor sunt vechi, multe din ele afectate de incendii.	or. Edineț
8	Echipamentul pentru colectarea și transportarea deșeurilor (autogunoierile și tractoarele) este învechit și ineficient.	or. Edineț
9	Depozitele de deșeuri sunt neautorizate și neconforme normativelor de mediu.	or. Edineț, s. Gordineștii Noi, s. Alexăndreni
10	Poluare crescută a solului și resurselor acvatice de la depozitele de deșeuri.	or. Edineț, s. Gordineștii Noi, s. Alexăndreni
11	Emisii de noxe și riscuri de incendii la depozitele de deșeuri.	or. Edineț, s. Gordineștii Noi, s. Alexăndreni

6 RECOMANDĂRI

6.1 Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncțiilor

Propunerile pentru eliminarea/diminuarea disfuncțiilor sunt descrise în Tab. 3. Ținând cont că majoritatea problemelor de mediu țin de poluarea mediului din cauza sistemului precar și ineficient de gestionare a deșeurilor, multe din propunerile făcute țin de eliminarea disfuncțiilor în acest sector.

Tabel 3: Centralizator propuneri

#	Propuneri	Comentariu
1	Dezvoltarea unui concept și proiect integrat de amenajarea și dezvoltare a Parcului central (Gradina Publică V. Alecsandri) din or. Edineț.	Dezvoltarea/amenajarea parcului trebuie să decurgă urmând reguli clare privind: utilizarea elementelor arhitecturale autentice; sădirea de specii de arbori ce se pretează locului; zonarea parcului pentru diferite activități, etc. Acest lucru poate fi reglementat doar cu un concept și proiect integrat de amenajarea și dezvoltare a parcului.
2	Delimitarea zonelor și fâșiile de protecție a apei râurilor și bazinelor acvatice din limitele mun. Edineț. Asigurarea înverzirii fâșiilor de protecție pentru toate râurile și bazinele acvatice.	Delimitarea zonelor și fâșiilor de protecție a apei râurilor și bazinelor acvatice (conform Legii Nr. 440 din 27.04.1995), care să servească atât ca protecție pentru resursele acvatice, cât și în calitate de coridoare pentru biodiversitate. Atribuirea tuturor terenurilor din aceste zone modul de folosință și activitatea economică permisă.
3	Amenajarea de spații verzi pentru populația din localitățile Alexandreni și Gordinești Noi. Acest lucru poate fi realizat în extravilan, chiar la hotarul localităților.	Terenuri pentru amenajarea spațiilor verzi în intravilanul acestor localități nu există, dar există spații verzi în extravilan, chiar la hotarul localităților. Aceste terenuri (care reprezintă în mare măsură zone de protecție a râurilor și lacurilor) pot fi amenajate pentru agrementul populației.
4	Dezvoltarea unor programe de susținere a activităților de înverzire/amenajare a curților blocurilor locative multietajate.	Creșterea gradului de înverzire a or. Edineț poate avea loc și pe seama curților blocurilor locative prin amenajarea/ înverzirea acestora. Este nevoie de regândit spațiile din curțile blocurilor ocupate în prezent de garaje. Este nevoie de dezvoltat un mecanism de amenajare a curților pentru locatari nu mașini.
5	Regândirea designului punctelor de colectare a deșeurilor pentru a le face mai funcționale și integrate din punct de vedere arhitectural.	Punctele cu tomberoane pentru colectarea deșeurilor sunt învechite și necesită o regândire fundamentală. Acestea au nevoie de un design nou care să fie funcțional și integrat unui stil arhitectural plăcut ochiului.
6	Reorganizarea sistemului de colectare a deșeurilor prin participarea la sistemul integrat de gestionare a deșeurilor la nivel de regiune.	Ministerul Mediului a demarat implementarea sistemului integrat al deșeurilor pentru zona de management al deșeurilor 8, din care face parte și mun. Edineț. Acest lucru reprezintă o oportunitate pentru mun. Edineț de a îmbunătăți gestionarea deșeurilor în municipiu cu finanțare de la stat.
7	Schimbarea modului de folosință a terenului (nr. cadastral: 4135108534, suprafața: 0.98 ha) planificat pentru construirea Stației de transfer și Stației de sortare a reciclabilelor din agricol în teren pentru construcții. Acest teren trebuie declarat de domeniu public.	Este necesar pentru a putea realiza construcția infrastructurii regionale de gestionare a deșeurilor - Stația de transfer și Stația de sortare a reciclabilelor.
8	Închiderea depozitelor de deșeuri de pe teritoriul mun. Edineț odată cu implementarea sistemului regional de gestionare a deșeurilor.	Odată cu darea în exploatare a infrastructurii regionale de gestionare a deșeurilor, gunoistile de pe teritoriului mun. Edineț pot fi închise și recultivate cu suport financiar de la fondul ecologic sau alte fonduri similare.

6.2 Priorități de intervenție

Listarea priorităților de intervenție pentru contracararea disfuncțiilor identificate se prezintă în Tab. 4. Aceste priorități reprezintă proiecte de investiții ce urmează a fi implementate pentru a contracara anumite disfuncționalități.

Tabel 4: Centralizator de propuneri de proiecte prioritare

#	Proiecte prioritare	Justificarea
1	Proiectul regional de gestionare integrată a deșeurilor municipale solide, zona de management al deșeurilor 8.	Mun. Edineț trebuie să participe în acest proiect cu celelalte APL-uri mari din ZMD-8, și anume APL Dondușeni, APL Briceni, APL Ocnița. Resursele financiare (primate de la BERD și BEI) sunt oferite de Stat în calitate de grant pentru acest proiect. Multe din probleme de mediu vor fi eliminate odată cu implementarea acestui proiect, iar conectarea la serviciu a populației va fi aproape de 100%.
2	Înlocuirea punctelor de colectare a deșeurilor din mun. Edineț.	Înlocuirea punctelor de colectare a deșeurilor este o activitate ce trebuie realizată de APL Edineț. Tomberoanele vor fi procurate în cadrul Proiectului regional de gestionare a deșeurilor dar punctele de colectare trebuie construite de APL Edineț.
3	Lichidarea gunoiștilor de pe teritoriul administrativ al mun. Edineț.	Odată cu implementarea proiectului regional de gestionare integrată a deșeurilor, gunoiștile de pe teritoriului mun. Edineț pot fi lichidate cu suport financiar de la fondul ecologic sau alte fonduri similare.
4	Proiect de amenajare și revitalizare a zonei de agrement Parcul V. Alecsandri.	Proiect inclus în portofoliul de proiecte al Programului național „Orașe - poli de creștere”, având o valoare de 18 mil lei.
5	Crearea coridoarelor pentru biodiversitate prin înverzirea terenurilor din cadrul zonelor și fâșiilor de protecție a apei râurilor și bazinelor acvatice din limitele mun. Edineț.	Realizarea acestui proiect va asigura protecția resurselor acvatice, mărirea zonelor verzi, protecția biodiversității, îmbunătățirea peisajului.

Anexa 1: Masa de emisii a poluanților în aerul atmosferic de la sursele staționare, anul 2017, mun. Edineț

Denumirea întreprinderii/ instituției	Masa emisiilor, tone.		Inclusiv, tone						Altele
	2016	2017	CH	SO ₂	CO	NO ₂	Subst. solide	Compuși organici volatili	
SRL „TB Fruit” Ed	80,43	8,64	0,00	4,88	3,24	0,22	0,52	0,00	0,00
SRL „NOUCONST” Parcova	0,00	6,58	0,06	3,25	2,60	0,35	0,19	0,00	0,14
SRL „Edineț- Gaz”	18,07	18,06	0,00	0,00	0,22	0,21	0,12	0,00	17,51
SA „Cloroactiv”	0,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SA „Apromaș”	0,08	0,80	0,03	0,04	0,30	0,03	0,10	0,02	0,27
Gosp.Silvică de Stat, .Edineț	0,88	0,88	0,04	0,01	0,59	0,05	0,09	0,04	0,04
SRL Flaronis	0,14	0,14	0,00	0,00	0,01	0,00	0,12	0,00	0,00
ÎCS"Bemol-Retail" PECO km662	6,32	6,32	0,05	0,01	0,78	0,94	0,00	4,27	0,26
ÎCS"Bemol-Retail" PECO N. Moroș	4,21	2,36	1,10	0,02	0,44	0,05	0,01	0,62	0,12
IM Tirez-Petrol SA PECO 74	2,30	2,19	1,72	0,00	0,33	0,02	0,01	0,08	0,04
ÎM"Tirez Petrol" SA PECO 75	2,19	2,19	1,20	0,01	0,34	0,05	0,00	0,06	0,53
SRL "DATARIO" SAC 50 Ed	2,25	2,25	0,00	1,48	0,00	0,29	0,01	0,38	0,08
SRL Gloria Qvarc PECO M.Cib	2,81	2,81	1,72	0,01	0,91	0,07	0,01	0,07	0,02
SRLGloria Qvarc PECO Ed 2	2,21	2,22	0,83	0,01	0,93	0,07	0,23	0,16	0,00
SRL"Lucoil Moldova" PECO 48	4,19	4,19	2,66	0,00	0,70	0,09	0,04	0,18	0,53
SRL"Lucoil Moldova" SAG 53	6,22	6,22	3,99	0,02	1,04	0,66	0,00	0,51	0,00
SRL"Petrom Mold."PECO	2,12	2,12	0,00	0,00	0,24	0,01	0,00	1,84	0,03
SA"Red Nord-Vest" filiala or.Edineț	0,69	0,69	0,05	0,00	0,38	0,14	0,03	0,08	0,00
Îl"Bajureanu"or.Edineț oloiniță	0,14	0,14	0,00	0,04	0,06	0,00	0,02	0,00	0,02
SRL Toreru- OPV Chisinaului Cupcini	0,42	0,42	0,07	0,00	0,23	0,00	0,09	0,01	0,02
SA"Ureccoop"or.Ed cazangerie	0,25	0,25	0,00	0,00	0,08	0,06	0,02	0,08	0,00
SRL " Maximus - PAN " Edineț	2,17	0,70	0,04	0,00	0,35	0,14	0,07	0,08	0,01
SRL „Nordcons-Grup” Ed	3,27	3,27	0,01	0,15	0,35	0,10	2,61	0,00	0,05
ÎCS „Fourchtte-M” Ed.	0,81	0,81	0,08	0,01	0,49	0,06	0,00	0,17	0,00
SC „Danlex-MVM” SRL	1,02	1,02	0,01	0,00	0,23	0,01	0,73	0,03	0,01
SA „BTA-12” Edineț	0,76	0,76	0,00	0,03	0,30	0,07	0,32	0,04	0,00
Îl „Gangura Alexandru”	0,60	0,60	0,05	0,05	0,32	0,06	0,08	0,04	0,00
GÎ „Scutari Victor” Edineț	1,27	1,27	0,08	0,04	0,45	0,03	0,39	0,00	0,27
SRL „NOUCONST”	7,35	7,35	2,17	2,92	1,74	0,32	0,19	0,00	0,01
SC „Vlados COM” Famili	0,00	0,85	0,02	0,01	0,33	0,12	0,07	0,03	0,28
liceul M. Eminescu	1,01	1,01	0,00	0,00	0,86	0,14	0,00	0,00	0,00
liceul Nr.1 Edineț	0,33	0,33	0,00	0,00	0,28	0,05	0,00	0,00	0,00
liceul Nr. 3/ grăd Nr.1	0,51	0,43	0,00	0,00	0,43	0.0786	0.0009	0.00	0.00
scola muzicala	0,55	0,55	0,00	0,00	0,47	0,08	0,00	0,00	0,00

Denumirea întreprinderii/ instituției	Masa emisiilor, tone.		Inclusiv, tone						Altele
	2016	2017	CH	SO ₂	CO	NO ₂	Subst. solide	Compuși organici volatili	
liceul D. Cantemir	0,26	0,26	0,00	0,00	0,21	0,04	0,00	0,00	0,00
liceul M. Sadovianu	0,22	0,22	0,00	0,00	0,19	0,03	0,00	0,00	0,00
Pim. Edineț	0,40	0,40	0,00	0,00	0,34	0,06	0,00	0,00	0,00
Total	156,79	89,29	15,97	12,98	20,77	4,44	6,07	8,79	20,26